

สาละลังกา
Cannonball tree

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific name) : *Couroupita guianensis* Abul.

ชื่อสามัญ (Common name) : Cannonball tree, sala langka

ชื่อเรียกอื่น (Other names) : ลูกปืนใหญ่ (ชลบุรี)

ชื่อวงศ์ (Family name) : LECYTHIDACEAE

ลักษณะวิสัย : ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูงประมาณ ๑๕ – ๒๕ ม. ลำต้นตรง เรือนยอดทรงพุ่มหรือทรงกระบอก เปลือกต้นสีน้ำตาลหรือน้ำตาลแกมเทา แตกเป็นร่องและสะเก็ดขนาดเล็ก

- ใบ** ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับที่ปลายกิ่ง ใบย่อยรูปขอบขนานหรือรูปไข่ ยาว ๑๐-๒๕ ซม. ปลายใบแหลม โคนใบรูปลิ้ม ขอบใบเรียบ แผ่นใบเกลี้ยงด้านล่างมีขนตามเส้นแขนงใบ ก้านใบยาว ๑-๒ ซม.
- ดอก** ดอกช่อแบบช่อกระจุก บางครั้งแยกแขนง ออกตามกิ่งและลำต้น ช่อดอกขนาดใหญ่ห้อยลงยาวได้ถึง ๓ ม. ดอกจะทยอยบานจากโคนถึงปลายช่อ ดอกบานมีขนาด ๕-๘ ซม. กลีบเลี้ยง รูปไข่กลับ ๖ กลีบเรียงซ้อนเหลื่อมกันที่โคน กลีบดอกรูปไข่ ๖ กลีบ หนาและแข็ง ด้านนอกสีเหลืองด้านในสีชมพูอมแดง กลิ่นหอมแรง เกสรเพศผู้มีจำนวนมากเชื่อมติดกันเรียงโค้งลงด้านล่างสีชมพูแกมเหลือง รังไข่อยู่ใต้วงกลีบถูกหุ้มด้วยเกสรเพศผู้ ก้านเกสรเพศเมียสั้น
- ผล** ผลทรงกลมขนาดใหญ่ เส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๐-๒๐ ซม. เปลือกแข็งสีน้ำตาลปนแดง ผลแก่สีน้ำตาลเข้มและไม่แตก
- เมล็ด** รูปไข่ สีน้ำตาล มีจำนวนมาก

การขยายพันธุ์ : ขยายพันธุ์โดยเพาะเมล็ด ปลูกเลี้ยงในดินร่วน แสงแดดจัด น้ำปานกลาง

การกระจายพันธุ์ : มีถิ่นกำเนิดแถบอเมริกากลางและอเมริกาใต้ ประเทศโคลัมเบีย เวเนซุเอลา กียาน่า สุรินัม เอกวาดอร์ เปรู บราซิล

ประวัติพันธุ์ไม้ (ในประเทศไทย) : นำเข้ามาปลูกในประเทศไทยก่อน พ.ศ. ๒๕๐๐ นิยมปลูกตามวัดและสถานที่ราชการ เนื่องจากเข้าใจว่าเป็นต้นสาละในพุทธประวัติ แต่ต้นสาละลังกาไม่ได้เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติแต่อย่างใด

ประโยชน์และสรรพคุณ : ปลูกเป็นไม้ประดับตามสถานที่ราชการ เพราะมีดอกขนาดใหญ่ สวยงาม กลิ่นหอม และออกดอกตลอดปี เป็นพืชมีพิษ ทำให้ขนร่วง ผลใช้เลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะสัตว์ปีก

แหล่งอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. (๒๕๔๗). *พรรณไม้หอมในสวนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ*.

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

เต็ม สมิตินันท์. (๒๕๕๗). *ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานหอพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ราชัน ภูมา. (๒๕๕๙). *สารานุกรมพืชในประเทศไทย (ฉบับย่อ) เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๖๐ พรรษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานหอพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ฐานข้อมูลพรรณไม้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ : สืบค้น ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, จาก

http://www.qsbg.org/database/botanic_book%20of%20full%20option/search_page.asp

คณะผู้จัดทำ

โครงการพัฒนากิจกรรมการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
สำหรับโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา